

T.C.
SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/54057
G.K.42

Sayı : E-75833232-610-3349400
Konu : Soru Önergeleri

11/02/2022

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi : 09.11.2021 tarihli ve 43452547-120.07-E.908204 sayılı yazınız.

Bakanlığımıza intikal eden, Konya Milletvekili Sayın Abdulkadir KARADUMAN tarafından tevcih edilen, 7/54057 esas numaralı yazılı soru önergesinin cevabı Ek'te gönderilmektedir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Mustafa VARANK
Bakan

Ek: Soru Önergesi Cevabı

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu:7AB168FC-7CA3-43D6-84FD-586358B39C8C Belge Doğrulama Adresi:<https://e-belge.sanayi.gov.tr/>

Mustafa Kemal Mahallesi Dumlupınar Bulvarı Eskişehir Yolu 2151.Cadde No:154 06510 Çankaya /ANKARA

Telefon :03122015428

Bilgi için: Cüneyt OLGAÇ Memur

Faks:.

e-posta:cuneyt.olgac@sanayi.gov.tr

Kep:sanayiveteknolojibakanligi.strateji@hs01.kep.tr

İnternet adresi: www.sanayi.gov.tr

KONYA MİLLETVEKİLİ SAYIN ABDULKADİR KARADUMAN'IN

7/54057 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR

Sanayi ve teknolojiadaki atılımlar ve gelişmeler ülkemiz için olmazsa olmazımızdır. Kalkınmış, kendine yeten, refah seviyesiyle muasır devletlerle yarışır hale gelmemiz elzemdir. Başta Cumhurbaşkanı olmak üzere, sizin, İçişleri Bakanının ve diğer hükümet yetkililerinin her zaman başta Almanya olmak üzere batı ülkelerinin ülkemizi kışkırttığını ifade ediyorsunuz. Ülkemizi her alanda başarılı görmek bizleri elbette ki gururlandıracaktır.

Gelişmekte olan ülkelerden biri olarak; üretim, yatırım, istihdam ekonomisi en ihtiyaç duyduğumuz ekonomi anlayışıdır. Tüketim Ekonomisi ülkemizi, gelişmiş ülkelerin ve başka gelişmekte olan ülkelerin pazarı konumuna düşüren bir ekonomi modelidir. Bunu pandemi döneminde acı tecrübelerle bir kez daha görmüş olduk. Kâğıt üzerinde ve söylemde hiçbir idareci bu durumu savunmaz ancak eylemler bizi başka ülkelerin pazarı konumuna getirmektedir. Bundan dolayı Bakanlığınızın yatırımları illerimiz ve ülkemiz için önemli olmaktadır.

Bu bağlamda; başta seçim bölgem Konya olmak üzere Karaman ve Aksaray illerimizle ilgili bazı soruları tarafınıza yöneltiyorum;

Soru 1- 2010 ve 2021 yılları arasında Bakanlığımız ve bağlı kuruluşlar tarafından Konya, Karaman ve Aksaray illerimize yapılan yatırımlar nelerdir? Bu yatırımların içeriği ve türü (kamu-özel) nedir, yatırımı yapan kurumların/firmaların şimdiye kadar kamudan aldıkları ihaleler nelerdir?

Soru 2- Söz konusu illerde yapılan bu yatırımların başlama ve bitiş süreleri belirtilerek ayrı ayrı maliyetleri ve toplam yatırım tutarı ne olmuştur? Bu yatırımların yıllara göre TL ve söz konusu yılın ortalama Dolar cinsinden maliyetleri ne kadar olmuştur?

Soru 3- Söz konusu yıllarda bu illere yapılan yatırımların ilçelere göre dağılımı nasıl gerçekleşmiştir?

Soru 4- Bu illerde başlatılıp bitirilmeyen yatırımlarınız olmuş mudur, varsa hangileridir, bu yatırımlar niçin yarım kalmıştır?

Soru 5- Bu illerde halihazırda tamamlanmış yatırım var mıdır, varsa bunlar ne zaman tamamlanacaktır?

Soru 6- Yatırımlarınızın planlamasında verimlilik ve faydalar hesaba katılmakta mıdır? Yatırımların söz konusu illere sağladığı faydalar neler olmuştur, bunları somut verilerle açıklar mısınız?

Soru 7- Söz konusu illerde yatırımlarınız neticesinde işveren sayısı ve istihdam edilen kişi dağılımı nasıl gerçekleşmiştir?

Soru 8- 2022 ve sonraki yıllarda planladığınız yatırımlar var mıdır, varsa yatırımın türü, içeriği ve tutarının nasıl olması tahmin ediliyor?

CEVAPLAR

Cevap 1-2-3-4-5-6-7-8- Konya, Karaman ve Aksaray illerimize, 2010 ve 2021 yılları arasında Bakanlığımız ve bağlı kuruluşları tarafından önemli yatırımlar yapılmış olup bunlara dair detay bilgi aşağıda sunulmaktadır.

Bilindiği gibi Bakanlığımız kuruluş, görev, yetki ve sorumluluklarını düzenleyen, 1 Numaralı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi çerçevesinde; organize sanayi bölgelerinin faaliyetleri için gerekli olan ve Bakanlıkça uygun görülecek projelerin tamamına kadar olan kısmı, sanayi sitelerinin altyapılarının tamamı ve üstyapı tesislerinin yüzde yetmiş kadar olan kısmı kredi ile desteklenmektedir. Bu kapsamda Bakanlığımız, yatırımcı bir kuruluş olmayıp, koşulları önceden belirlenen vade ve faiz oranları nispetinde geri alınan ve dolayısıyla kredi veren bir kuruluş statüsündedir. Söz konusu projelere ait inşaatlar OSB ve SS Yönetimlerinin sorumluluğu altında yürütülmekte ve tarafımızca kredilendirme açısından denetlenmektedir.

Buna göre, belirtilen dönemde Konya, Karaman ve Aksaray illerimizde, Bakanlığımızca; Konya Seydişehir OSB Projesine 4,94 milyon TL, Konya Akşehir OSB (Tevsii) Projesine 5,47 milyon TL, Karaman Merkez OSB Projesine 17,63 milyon TL, Aksaray OSB Projesine 65 milyon TL, Karapınar Enerji İhtisas Enerji Bölgesine 13,55 milyon TL tutarında destek verilmiştir. Benzer şekilde; Konya Bozkır Özlem KSS'ye 6,47 milyon TL, Konya Karapınar Meke KSS'ye 5,16 milyon TL, Karaman II Kısım KSS'ye 89,78 milyon TL ve Aksaray Gülağaç KSS'ye 4,28 milyon TL destek sağlanmıştır. Böylece, söz konusu dönemde bu üç ilimizdeki OSB ve KSS projelerine sağlanan Bakanlığımız desteği toplamda 244,13 milyon TL olmuştur.

Yatırım Programında hâlihazırda devam eden projelerden Karaman Merkez OSB ve Konya Karapınar Meke KSS'nin 2022 yılında, Konya Akşehir (Tevsii) OSB projesi ile Karapınar Enerji İhtisas Enerji Bölgesi yapım ve kamulaştırma işinin ise 2023 yılında tamamlanması öngörülmektedir. Bahse konu illerimizde başlanılıp yarım kalan yatırım projesi bulunmamaktadır. Tamamlanan projelerin illerin istihdam sayılarına Aksaray'da 3.535, Konya'da 2.030 ve Karaman'da 1.620 ilave istihdam sağlaması öngörülmektedir.

Diğer taraftan; 2010 Ocak- 2021 Kasım döneminde Konya ilimizde gerçekleştirilecek yatırımlar için düzenlenen yatırım teşvik belgesi sayısı 3.045 adet olarak gerçekleşmiştir. Bu belgelerle 51,98 milyar TL yatırım tutarı ve 54.405 ilave istihdam öngörülmüştür. Bu dönem içerisinde düzenlenen yatırım teşvik belgelerinin 1.243'ünün tamamlama vizesi yapılmış ve tamamlama vizesi yapılan belgeler kapsamında 13,6 milyar TL yatırım gerçekleştirilmiş olup 26.008 ilave istihdam sağlanmıştır.

Aynı dönemde Karaman'da gerçekleştirilecek yatırımlar için düzenlenen yatırım teşvik belgesi sayısı ise 339 adet olarak gerçekleşmiştir. Bu belgelerle 7,1 milyar TL yatırım tutarı ve 9.336 ilave istihdam öngörülmüştür. Bu dönem içerisinde düzenlenen yatırım teşvik belgelerinin 172'sinin tamamlama vizesi yapılmış, tamamlama vizesi yapılan belgeler kapsamında 1.60 Milyar TL yatırım gerçekleştirilmiş ve 5.886 ilave istihdam sağlanmıştır.

Benzer şekilde, yine aynı dönemde Aksaray ilimizde gerçekleştirilecek yatırımlar için 520 adet yatırım teşvik belgesi düzenlenmiş olup bu şekilde, 15,67 milyar TL yatırım tutarı ve 22.195 ilave istihdam öngörülmüştür. Belirtilen dönem içerisinde düzenlenen yatırım teşvik belgelerinin 227'sinin tamamlama vizesi yapılmış, tamamlama vizesi yapılan belgeler kapsamında 2,12 milyar TL yatırım gerçekleştirilmiş ve 8.023 ilave istihdam sağlanmıştır.

Benzer şekilde, yine aynı dönemde Aksaray ilimizde gerçekleştirilecek yatırımlar için 508 adet yatırım teşvik belgesi düzenlenmiş olup bu şekilde, 15,58 milyar TL yatırım tutarı ve 21.718 ilave istihdam öngörülmüştür. Belirtilen dönem içerisinde düzenlenen yatırım teşvik belgelerinin 225'inin tamamlama vizesi yapılmış, tamamlama vizesi yapılan belgeler kapsamında 2,12 milyar TL yatırım gerçekleştirilmiş ve 8.005 ilave istihdam sağlanmıştır.

Söz konusu illerimize KOP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı (KOP) katkısı ise; Konya'ya 504,38 milyon TL, Karaman'a 203,32 milyon TL ve Aksaray'a 119,46 milyon TL olmak üzere toplam 827,17 milyon TL olmuştur. KOP BKİ tarafından Ana Proje bazında yapılan yatırımlar arasında tutar olarak en büyük projeler, sırasıyla; Küçük Ölçekli Sulama İşleri Programı, Kırsal Dezavantajlı Alanlar Kalkınma Programı, KOP Tarımsal Eğitim ve Yayım Projesi, KOP Tarımsal Eğitim ve Yayım Projesi ve KOP Bölgesinin Hayvancılık Altyapısının Geliştirilmesi projesidir. Bu illerde başlatılıp bitirilemeyen bir projemiz bulunmamaktadır.

Konya Kapalı Havzası özelinde KOP Bölgesi ülkemizin en az yağış alan bölgesidir. Geniş tarım arazileri göz önüne alındığında kısıtlı su kaynaklarının verimli kullanımı bölgenin öncelikli sorunudur. 2011 yılından bu yana yürütülen Küçük Ölçekli Sulama İşleri Programı kapsamında Konya'da 415.950 dekar, Karaman'da 476.870 dekar, Aksaray'da ise 151.740 dekar alan modern sulama sistemlerine kavuşturulmuştur. Bitkisel ve hayvansal üretimde kalite ve verimliliğin artırılmasına yönelik Konya'da 262, Karaman'da 46, Aksaray'da 34 proje desteklenmiştir.

Bunun yanı sıra; KOP Bölge Kalkınma İdaresi tarafından KOP Sosyal Gelişim Programı, Tarımsal Eğitim ve Yayım Projesi ve Kırsal Dezavantajlı Alanlar Kalkınma Programı kapsamında özellikle kadın ve gençlerin istihdamına yönelik projeler önceliklendirilmiş ve desteklenmiştir. Kadın istihdamına yönelik dikiş eğitimi, sepet örücülüğü, hediye cam ve ahşap eşyalar, aşçılık, sabun üretimi, maske üretimi, dezenfektan ve temizlik malzemeleri üretimi, örme bebek, turşu yapımı işletmesi, solucan gübresi üretimi, seracılık, çilek yetiştiriciliği, peynir yoğurt yapımı, istiridye mantarı üretimi, tıbbi aromatik bitkilerden oluşan demonstrasyon alanı kurulumu, ipek böceği yetiştiriciliği, topraksız tarım serası konularında eğitimler verilmiş ve bu yöndeki projeler desteklenmiştir. KOP İdaresi tarafından yürütülen ve doğrudan kadınların iş gücüne katılımlarını ve istihdamını arttıracak projelerin desteklendiği KOP Sosyal Gelişim Programı kapsamında 2017-2021 yılları arasında 1.500 kadın bu desteklerden faydalanmıştır.

Ayrıca; Mevlana Kalkınma Ajansı tarafından 2010-2021 yılları arasında Konya'ya 92,4 milyon TL, Karaman'a ise 28,6 milyon TL olmak üzere toplam 121 milyon TL destek sağlanmıştır. Konya'da başarıyla tamamlanan projeler kapsamında ödemesi yapılan desteğin 36,8 milyon TL'si kamu sektörüne, 55,6 milyon TL'si özel sektöre; Karaman'da tamamlanan projeler kapsamında ödemesi yapılan desteğin ise 16 milyon TL'si kamu sektörüne, 12,6 milyon TL'si de özel sektöre gerçekleşmiştir. Ahiler Kalkınma Ajansı tarafından Aksaray'a sağlanan destek tutarı 29,7 milyon TL ve toplam yatırım tutarı 54,1 milyon TL'dir. Proje desteklerinin 19,7 milyon TL'si kamu kurumları ve kar amacı gütmeyen kuruluşlara, 10 milyon TL'si ise KOBİ'lere verilmiştir.

Destek programları kapsamında Konya, Karaman ve Aksaray illerinde hâlihazırda devam eden 91 proje bulunmakta olup bunların büyük bölümünün 2022 yılında tamamlanması öngörülmektedir.

Bu kapsamda Mevlana ve Ahiler Kalkınma Ajanslarınca uygulanan hibe programları vasıtasıyla bölgede yeni istihdam alanları oluşturulmuş, yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımında önemli derecede artış sağlanmış, imalat sanayiinde kaynak, hammadde ve iş gücü verimliliğini artırmaya yönelik modern üretim tekniklerinin kullanımı yaygınlaştırılmıştır. Örneğin; Mevlana Kalkınma Ajansı bölgesinde 379 adet KOBİ'ye destek sağlarken desteklenen projeler kapsamında; Konya ilinde 1.711 kişi, Karaman ilinde ise 501 kişi istihdam edilmiştir. Ayrıca, Ahiler Kalkınma Ajansı Aksaray'da 220 KOBİ'ye destek sağlamış olup yaklaşık 500 kişi istihdam edilmiştir.

Bu çalışmaların yanı sıra; Bakanlığımızın Program Otoritesi olduğu Rekabetçi Sektörler Programı kapsamında yürütülen ve KTO Karatay Üniversitesinin faydalanıcı olduğu "*Akıllı Teknolojiler Merkezi (AKİTEK)*" projesi ile Konya'da tarım makine ve ekipmanları alanında faaliyet gösteren KOBİ'lerin akıllı ürün tasarımı ve üretimine destek olarak, rekabet edebilirlik düzeylerinin artırılması amaçlanmaktadır. Bu merkez ile bölgede üretilen konvansiyonel tarım makina ve ekipmanlarının akıllı tarım makine ve ekipmanları (Tarım 4.0) konseptine dönüşümüne katkı sağlanacaktır. Konya-Karaman (TR-52) bölgesinde hizmet edecek bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye eş finansmanı ile desteklenmektedir. 2020 Ocak ayında başlayan ve 48 ay sürecek olan projenin toplam bütçesi 4,8 milyon Avro'dur.

İlave olarak; sanayicimizi, araştırmacı ve üniversitelerimiz ile buluşturarak teknolojik üretime yönelik yeni ürün ve üretim yöntemleri geliştirmelerini sağlayacak 4691 sayılı Kanun kapsamında; Konya'da 2, Karaman ve Aksaray illerinde ise 1'er adet olmak üzere toplam 4 adet Teknoloji Geliştirme Bölgesi kurulmuştur. Konya ve Karaman illerindeki Teknoloji Geliştirme Bölgeleri faaliyette olup 5.08.2021 tarihli Cumhurbaşkanı Kararı ile Aksaray ilinde kurulan Teknoloji Geliştirme Bölgesi'nin yapılaşma ve kurumsallaşma süreçleri devam etmektedir. Bu bağlamda; Konya'daki Teknoloji Geliştirme Bölgelerinin altyapı, idare binası ve kuluçka merkezi inşası için Bakanlığımız tarafından Selçuk Üniversitesi Teknoloji Geliştirme Bölgesi Yönetici Şirketi (2006-2013) ile Konya Teknoloji Geliştirme Bölgesi Yönetici Şirketine (2017-2019); her birine 8'er milyon TL tutarında hibe destek sağlanmıştır.

Ayrıca; öncelikli teknoloji alanlarında yer alan Ar-Ge ve yenilik projeleri ve faaliyetleri sonucu ortaya çıkan yeni ürün/ürünleri ticarileştirmek, ülke ekonomisine katma değer oluşturmak, teknolojik ürün ihracatına öncülük etmek üzere Bakanlığımızın yürüttüğü "*Teknolojik Ürün Yatırım Destek Programı*" kapsamında Konya'da yatırımı tamamlanan 13 projeye toplamda 9,4 milyon TL tutarında makine-teçhizat desteği verilmiştir.

Son olarak; "*Konya Yetkinlik ve Dijital Dönüşüm Merkezi*" (*Model Fabrika*); Bakanlığımız ve Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) işbirliğinde 2020 yılı Ekim ayında kurulmuştur. Bu proje Kamu Yatırım Programı ve Alman Kalkınma Bankası (KfW) tarafından fonlanmakta olup söz konusu projenin 31.12.2022 tarihinde tamamlanması öngörülmektedir.

Konya Model Fabrikadan hizmet alan firmalarda verimlilikte % 160'a varan artış, yatırımı geri kazanma sürelerinde ortalama 1 ay kazanım, günlük üretim adetlerinde ortalama % 40 oranında artış, alan tasarrufunda ortalama % 66 oranında azalma ve model geçiş sürelerinde % 64 - % 75 arası azalma gibi somut faydalar sağlanmıştır. Konya Model Fabrikada üçüncüsüne devam edilmekte olan Öğren-Dönüş faaliyetleri neticesinde elde edilen verimlilik artışı ile birlikte kısa vadede

KOBİ'lerin elde ettiği kazanımlar neticesinde faydalanıcı firmalarda istihdam artışı da sağlanmıştır. Model Fabrika metodolojisinin istihdam ve yeni yatırıma olan asıl etkisi uzun ve orta vadede görölecek olup, izleme ve değerlendirme çalışmaları kapsamında iyileşmelerin kaydedilmesi planlanmaktadır.